

propi i mateix no són el mateix

L'indeïnit **mateix** indica 'identitat'. Com a pronom, significa 'la mateixa cosa', i és invariable.

Sempre fan el mateix.

Com a adjectiu, presenta flexions de gènere i nombre, i s'anteposa al nom.

Els dos autors són de la mateixa generació.

Els responsables del projecte són dos tècnics del mateix nivell.

L'adjectiu **propi, pròpia, propis, pròpies** és correcte quan indica possessió o significa 'adequat'.

Tenen els seus propis protocols.

Tenen personalitat jurídica pròpia.

Aquestes declaracions no són pròpies d'un polític responsable.

S'ha de fer atenció a no fer servir *propi* en lloc de *mateix*.

El mateix alcalde compareixerà davant els mitjans.

El propi alcalde compareixerà davant els mitjans.

USOS INCORRECTES

Un error molt freqüent que cal evitar és l'ús pronominal impropri de *mateix*; és a dir, fer servir **el mateix** per a substituir un nom que ja s'ha esmentat.

Per evitar aquesta incorrecció hi ha tres solucions, segons el context:

1. Eliminar la forma *mateix*:

El dia 2 van fer la prova escrita. El resultat se sabrà el dia 10.

El dia 2 van fer la prova escrita. El resultat de la mateixa se sabrà el dia 10.

2. Substituir-la pels pronoms *en* o *hi*:

La resistència dels bacteris als antibiòtics és deguda a l'abús que se'n fa.

La resistència dels bacteris als antibiòtics és deguda a l'abús dels mateixos.

La màquina ja està gairebé acabada de muntar, però encara no n'hem rebut la major part d'accessoris.

La màquina ja està gairebé acabada de muntar, però encara no hem rebut la major part d'accessoris de la mateixa.

3. Substituir-la per un possessiu, canviar la frase, repetir el nom, etcètera:

Han analitzat les causes i les conseqüències de l'augment de casos de sida.

Han analitzat les causes de l'augment de casos de sida i les conseqüències del mateix.

El mateix també el trobem en algunes expressions censurables, com ara:

**em dona el mateix*, que podem substituir per *tant me fa / tant m'és*

**és tres quarts del mateix*, que podríem corregir per *és si fa no fa el mateix*

**és més del mateix*, que en català correcte seria *és el mateix que / ja hi tornem a ser*.